Függelék

Népmese

Az öregember és a fiatal menyecske

Hát az ugy vót, hogy egy megözvegyült ember elvett egy Fiatal menyecskét. Az ember mán fogatlan vín ember vót, de a vagyona miatt hozzáment a menyecske, hiába nem szerette. Bizony, előfordúlt, hogy kilípett a hámbúl. Megcsalta az urát. Meg bizony.

Egyszer íppen megbeszílte a szeretőjível, Benével, hogy jöjjön el este, süt tepertős pogácsát. Az ura kint fog íccakázni a Hajdu rekeszbe, a kalyibába, mert lopik a mogonkőtt almát meg a gudics körtít. El is ment az öreg, a menyecske meg vigan kacarászott magába, hogy szabad a vásár, jöhet Bene. Hanem az öreg otthon felejtette a pipáját, így haza kellett mennie. Meg is ijedt az asszony. A szive hangoson dobogott. Mi lesz, ha jön Bene?

Az ördög sugott neki valamit. Megsimogatta az urát, oszt így szólt hozzá:

– Halli kend! Tudja-í mán az új nótát?

– Nem én – mondta az öreg.

A menyecske rögtön rázendített, mert észrevette Benét az ablak alatt. A dal pedig, amit a menyecske abban a pillanatban tanált ki, így hangzott:

Rosszkor jön kend jó Bene,
Mert itthon van űkeme.
A szilvafa rejtett odvába
Van egy kendő pogácsa.

Az öreg siket vót mán, nem sokat értett belőle, Bene persze mindent értett. Lement a kertbe, megette a pogácsát.

Az öreg meg vigan pöfékelt a kalyibába. Azt gondolta magába: milyen jókedvű kis felesíget hagyott otthon, nem cserélné el senkiír e kerek világon.

1990.

(Elmondta Badó Erzsébet, sz. 1933.)

Adomák

1

Az egyik dobronyi ember úrvacsoraosztáskor beletette a pindzet az úrasztalán lévő tálba, amikor a kenyeret elfogadta. A pap kenyírosztás után nyújtotta a bort is, de a mi emberünk ijedten így szólt:

– Tisztelendő úr, bizony Isten nincsen pindzem a borra.

2

Józsi bácsi felkereste a papot, és azt mondta neki:

– Tisztelendő úr, tudjon rúla, hogy a vígrendeletembe az egyházrúl is megemlíkeztem.

– És hogyan? – kérdezte a pap.

– Hát úgy, hogy a tehenet, ha semmi baja nem lesz, Bözsi jányomra hagyom. De ha netalán megdöglene, legyen az egyházé.

3

Boris néni jegyet vett a bátyúi állomáson, ámde a vonat nem várta meg, hanem elindult.

Boris néni futásnak eredt, és így kiáltott utána:

– Vonat úr, álljon meg, markomban a jegy!

4

Úrvacsoraosztásnál történt ez is. Az egyik jó torkú atyafi szokatlanul hosszan ivott a borbúl. A pap megkérdezte tűle:

– Nem lesz sok?

Mire az ember:

– Sok itt a bűn is, tisztelendő úr.

5

A fiatal falusi kondás hajtotta reggel a disznónyájat a mezőre. Tisztelendő úr megkérdezte tűle, minek olyan sovány a kan.

– Majd meglátnám – azt mondja –, a tisztelendő úr nem így nízne-í ki, ha annyit hogyhívjákolna, mint az.

A pap alig tudott szóhoz jutni:

– Van még apádnak ilyen okos fia?

– Van – azt mondja amott szarik ni, a bokorba.

6

Hálisten, a zsidó suszter felvállalt egy csizmát.

– Ad hozzá bőrt? – kérdezte a megrendelőtől.

– Nem.

– Akkor a magam bőríből fogom megcsinálni.

No, az ember csak járt a nyakára, hogy mikor lesz mán kísz a csizma.

– Ha mán ilyen sokáig tart, legalább jó legyen.

– Ez olyan lesz, hogy sose fog elszakadni, mert a magam bőríből csinálom.

Megint elment az ember.

– Sajnos, nem tudtam megcsinálni, nem száradt ki a bőr. Mert mondtam, hogy a magam bőríből akarom megcsinálni.

Akkor értette meg az ember, hogy hiába vár a csizmára, a suszter a maga bőríből sose fogi megcsinálni.

7

Egy dobronyi ember biciklit vásárolt magának. Próbálgatta az udvaron, hogy kell rá felülni, de sehogy se sikerült. Szígyellte mán, hogy a szomszídok mind űtet nízik, hát felvitte a biciklit a padlásra, ott tanult rajta.

A szomszídok még onnan is hallották, ahogy szólongati a kéminyt:

– Tütütt, kéminy, elütlek!

8

Még a tatárjárás idejín történt. A falusiak mind elbújlak az erdőbe, oszt mikor előjöttek, kerestík egymást a rokonok, akik a nagy kavarodásba elsodródtak egymás mellől.

Az egyik embernek sajnálkozva mondja a szomszídja, hogy ne keresse a felesígít, mert látta, hogy elvitte egy tatár. Az ember felsóhajtott:

– Szeginny tatár.

9

Dobronyba almaszüret vót. Egy család a rekeszbe szedte a fákrúl a termíst, és rakta a szekerre, hogy másnap vihessík a piacra. Megszólal egyszer a jány:

– Ídesanyám, szarba hüppent az alma.

– Nem baj jányom, türüld meg, megeszik a nyíriek.

10

Amikor bejöttek az oroszok, az egyik katona hozott magával valahonnan egy nagy faliórát. Tudomására jutott, hogy Borbély János, a falu ezermestere

mindenhez ért, elvitte hát hozzá megjavíttatni. Meglátta, hogy az asztalon több zsebóra is van javítás alatt, így mást gondolt. Azt ajánlotta, hogy János bátyám csináljon neki a faliórából két zsebórát, a többi alkatrészt pedig megtarthati magának.

1991.

Elmondta Badó Erzsébet, sz. 1932.

(1–4. és 7–10.)

Géci Sámuel, sz. 1908. (5. és 6.)

Verses levelek

* * *

Indítom levelem egy szép virágszálnak,
Kit szívem választott, igaz babájának.
Kedves gyöngyvirágom, szívemből kívánom,
Hogy ez a levelem virulva találjon.
Ebben a pár sorban elküldöm lelkemet,
Minden betűjében dobogó szívemet.
Írom e levelem, teszem a postára,
Teszem a fecskének fekete szárnyára.
Vidd el, fecskemadár, kedvesem kezébe,
Kérdezd meg tőle, hogy jutok-e eszébe.

***

Indítom levelem egy szép virágszálnak,
Tőlem távol levő gyönyörű babámnak.
Indítom levelem bánatos szívemmel.
Le is pecsételem szívem érzelmével.
Nem is találok én addig vigasztalást,
Míg ketten, kedvesem, nem öleljük egymást.
Mert csak akkor érzem magamat boldognak,
Ha babám karjai gyöngén átkarolnak.
Bús könnyek áradnak sokszor a szememből,
Mert én távol vagyok kedves szerelmemtől.
Sokszor feltekintek a csillagos égre,
Vajon, kedves babám, jutok-e eszedbe?

1991.
(Bátyi Zsuzsanna gyűjtése)

Sírversek

Halandó, nézz e fejfára,
Két szerelmes sírhalmára.
Ki egymáshoz oly hű vala,
Hogy a halált választotta.
Azért meg ne ítéljenek,
Az ifjak példát vegyenek.
Gerjedhetnek szerelemre.
De ne ily veszedelmesre.

Önkezűleg oltottuk ki életünket,
Ez volt akarata szerelmes szívünknek.
Egymáséi nem lehettünk e világba,
Egyesülünk a sírba és a menyországba.

Szanyi M. András és B. Balog Borbála sírfelirata,
meghaltak 1920-ban

Életem rózsája, hamar elhervadtál,
A sok kínok miatt még ki sem nyílottál.
Hiába volt az orvostudomány.
Szüleim reménye vélem a sírba száll.

Katona Borbála, élt 15 évet, meghalt 1949-ben
(Soós Kálmán gyűjtése)

Búsan szól a harang, sír a falu népe,
Egy leányt kísérnek ki a temetőbe.
Édesanyja, hű testvére zokognak felette.
Édesanyám, hű testvérem, szűnjön fájdalmatok,
Hű kedvesem, a szívemben teveled maradok.

Szanyi Km. Erzsébet, élt 18 évei, meghalt 1953-ban
(Soós Kálmán gyűjtése)

Közös volt éltünkben minden gondunk-vágyunk,
Közös lett holtunkban sorsunk, síri ágyunk.
Villámtól sujtottan hamar sírba térünk,
Mily sokan viselnek holtig gyászt miértünk.
Két drága gyermekünk, jó szülők, testvérek,
És kik szerettek, az Isten veletek.

Szanyi Km. András és neje, Ráti Borbála,
meghaltak 1957-ben.

Alkalmi vers

(Írta Badó Erzsébet, elhangzott 1991. november 3-án az 1944 őszén elhurcolt magyar férfiak emlékművének avatóünnepségén)

Temetésre jöttünk...
Búsan szól az ének.
Bár nyitott sír nincsen,
Peregnek a könnyek.

Kedves halottaink
Rég elporladtak már,
De a szívünk mélyén
A seb még mindig fáj.

Szívünkbe van vésve
Szeretteink képe,
Rájuk emlékezünk
Könnyekkel küszködve.

Ködös őszi reggel
Búcsúztak el tőlünk...
Hogy sokan örökre,
Azt nem is sejthettük.

Háromnapi munka
A parancs így szólott.
Nem tudhatta senki,
Hogy halál vár rájuk.

Imádkozó szívvel
Vártuk haza őket,
Egymást biztatgattuk:
Ne félj, visszajönnek!

Gyermekek arcáról
Lehervadt a mosoly.
Apám mikor jön már?
Sírva kérdi: Mikor?

Az anya nem tudott
Felelni semmit se,
Csak a földre hullott
Szeméből a könnye.

Akik visszatértek
Éhezőn, betegen,
Hozták a halálhírt
Lélekben meg törten.

Innen is, onnan is
Zokogás hallatszott,
Meghozták már a hírt,
Hogy kedvesük halott.

Ki férjét, ki fiát
Siratta zokogva,
Volt, ki mind a kettőt
Egyszerre siratta.

Miért? Ezt kérdezzük.
Mert nincs rá felelet,
Hogy az ártatlanok
Miért is haltak meg.

Ez az emléktábla
Arra figyelmeztet:
A borzalom többet
Ne ismétlődjön meg!

Ártatlan emberek
Ne pusztuljanak el,
Soha ne létezzen
Fogolytábor, láger.

Emléktábla őrzi
Annak is a nevét,
Ki a háborúban
Vesztette életét.

Jeltelen sírjukon
Soha nem nőtt virág...
Érettük is mondjunk
Éneket és imát.

Hulló könnyeinket
Töröld le, Istenünk!
Add, hogy hinni tudjunk,
Hogy reménykedhessünk.

Szívünk rejtekéből
Tűnjön el a bánat,
Jó Istenünk, kérünk,
Hallgasd meg imánkat.

Mennyi könny, fájdalom
Tör fel a szívünkből,
Merítsünk most erőt
Megmaradt hitünkből.

Bízunk benned, Atyánk,
Szívünk azt dobogja,
Te vagy életünknek
Bölcs igazgatója.

Te légy útmutatónk
Egész életünkben,
Ó, adj szeretetet
Mindenki szívébe!

Ne legyen háború,
Ne legyen zsarnokság!...
És az emlékműnél
Mindig legyen virág.

Mindig legyen virág.
Soha ne hervadjon.
Szívünkben a panasz
Lassan elcsituljon.

Ének és imádság
Szálljon a magasba.
Higgyünk, bizakodjunk:
Isten meghallgatja!

Balladák

1.

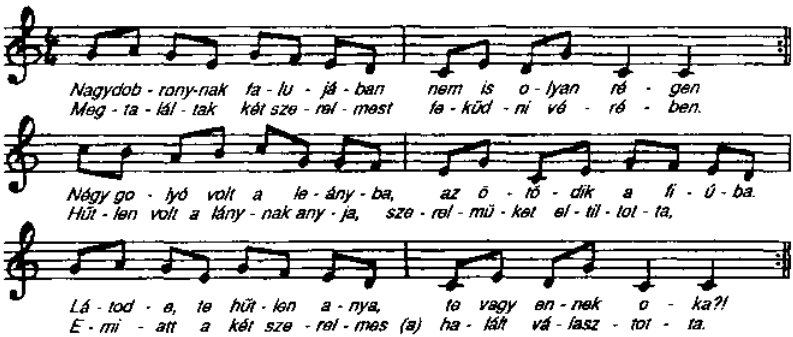

Megkondultak a harangok nem is olyan régen.
Viszik már a két szerelmest egymás mellett szépen.
Még az ég is megsiratja, bús könnyeit ráhullatja.
Látod ezt, te hűtlen anya, te vagy ennek oka?!

Kivitték a temetőbe, letették a sírba.
Jaj de sírt a hűtlen anya, mikor ezt meglátta.
Rágondolt a szavaira, mikor lányának azt mondta:
Vagy meghalni, vagy elválni egymástól örökre!
Ők a válást nem akarták, inkább a halált vállalták.
Odafent a menyországban csókolgatják egymást.

1990

(Énekelte Ráti Lajosné Hidi Zsuzsanna, sz. 1922.)

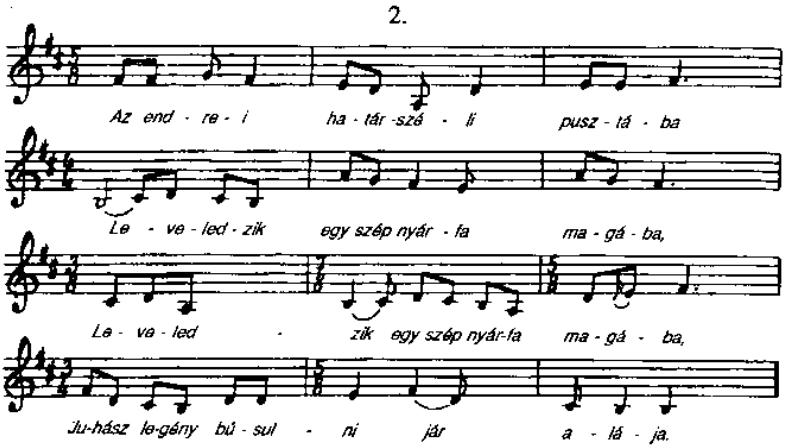

Juhász legény szíve nagyon szomorú.
Előveszi furulyáját, belefúj.
Furulyaszó felhangzik a kastélyba,
Kinyílik az Endre báró ablaka.

Kinyílik az Endre báró ablaka,
Göndör hajú kisasszony néz ki rajta.
A kisasszony így sóhajt fel magába:
Mért is vagyok Endre báró leánya?

A kisasszony így sóhajt fel magába:
Mért is vagyok Endre báró leánya?
Mért is vagyok Endre báró leánya?
Mért nem szegény juhászlegény babája?

Endre báró kisétál a pusztába,
Onnan nézi, merre van a juhnyája.
A juhászom már egy hete nem láttam,
Talán még a kisasszony is vele van.

Szét legel az Endre báró juhnyája,
A kisasszony maga sétál utána.
Már messziről kiáltja a juhásznak:
Jancsi szívem, terítsd le a subádat!

Itt nem lehet leterítni a subám,
Mert a nyájam tilosba megy behajtják,
Azzal te most, Jancsi szívem, ne goldolj,
Kiváltja az édesanyám, ha mondom.

Lányom, lányom, lányomnak se mondhatlak,
Hogy én téged egy juhászhoz adjalak.
Nem bánom én, édesanyám, tagadj meg,
Az én szívem a juhászért hasad meg.

Már Endrében kivágatták az a fát,
Amékre a juhász legényt akasztják.
Fújja a szél gyócsingét, gyócsgatyáját,
Nem öleli Endre báró leányát.

Már Endrében végigmenni nem merek,
Mer azt mondják, fekete gyászt viselek.
Fekete gyászt, hófehér a zsebkendőm,
Juhász legény volt az első szeretőm.

Túl a Tiszán hullámzik egy halastó.
Abban úszik egy fekete koporsó.
Rá van írva mind a két oldalára:
Itt nyugszik az Endre báró leánya.

1991

(Énekelte T. Molnár Jánosné Benedek Mária sz. 1932.)

3.

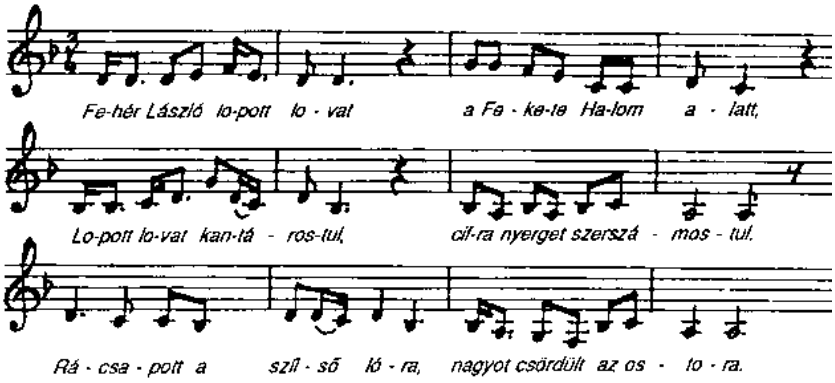

Nagyot csördült az ostora,
A vármegye rajtakapta.
Mit csinálsz te, Fehér László?
Lopok lovat kantárostól.

Lopok lovat kantárostul,
Cifra nyerget szerszámostul.
A vármegye vasra verte,
A börtönbe elhelyezte.

Anna, Anna, Fehér Anna
Meghallotta, hogy a bátyja ...
Fogd be, kocsis, hat lovamat,
Rakd mellém az aranyimat.
Tállal mérd az aranyimat,
Vékával a huszasomat.

Menjünk el mi Vigegőre,
Vigegőnek törvinnyébe.
Kérdezzük meg, ki ott az úr,
Kitől a rabok szabadul.
Szógabiró ott a nagyúr,
Kitől a rabok szabadul.

No te biró, Horvát Mikó,
Szabadítsd ki a bátyámat.
Tállal mérem aranyimat,
Vékával a huszasokat.

Ne mérd tállal aranyidat,
Vékával a huszasokat.
Hogyha vélem fogol hálni,
Ki fog bátyád szabadulni.

Anna, Anna, Fehér Anna
Megyen a börtönajtóra.
Bátyám, bátyám, te nagy László,
Hallod-e mit mond a bíró?
Hogyha véle fogok hálni,
Ki fog téged szabadítni.

Anna, Anna, Fehér Anna,
Ne hálj vele az éjszaka.
Szűzkoronád elveszíted,
Éngem pedig ki nem enged.

Anna, Anna, Fehér Anna
Nem hallgatott a bátyjára.
Valamikor éjféltájba
Csörög-csattog az udvarba.

Biró, biró, Horvát Mikó,
Mi csörög az udvarodba?
Lovam viszik itatóba,
Zabola csörög szájába.

Anna, Anna, Fehér Anna
Szalad a börtönajtóra.
Bátyám, bátyám, te nagy László,
Élel-e még, vagy meghaltál?

Móricz Kálmán: Nagydobrony

Odaszólott egy katona,
Ne itt keresd a bátyádat.
Zöld erőbe, zöld mezőbe,
Akasztófa tetejébe.

Anna, Anna, Fehér Anna
Megyen a bíróhoz vissza.
No te biró, hazug Mikó,
Hogy az én átkom fogjom meg!
Szántóföldet ne teremjen,
Sód, kenyered sose legyen!

1987.

Énekelte Baksa Ferenc, sz.1902.

(Vári Fábián László gyűjtése)

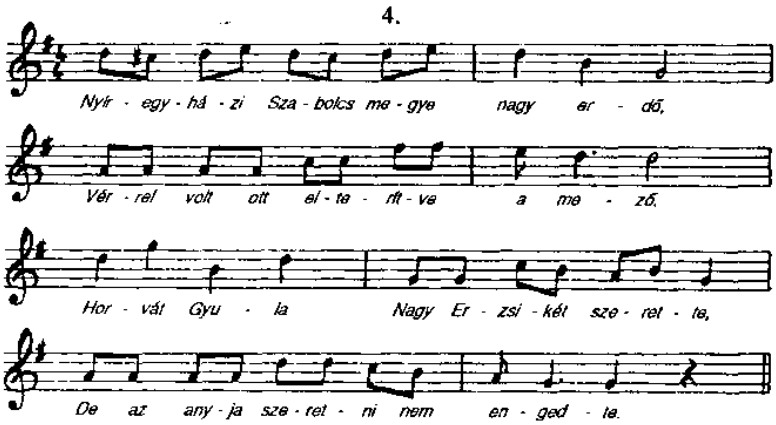

Horvát Gyula egy vasárnap délután
Találkozott babájával az utcán.
Gyere, Erzsi, az erdőbe sétálni,
Az erdőbe gyöngyvirágokat szedni.

Nemsokára kiértek az erdőbe,
Leültek egy rozmaringfa tövébe.
Nemcsak azért jöttünk ide, sétálni,
Hanem téged, a babámot megölni.

Szegény Erzsi térdre borult, úgy kérte:
Horvát Gyula, ne ölj meg az erdőbe.
De a gyilkos nem hallgatott szavára,
Letiporta, rálépett a nyakára.

A két kezét, a két lábát kihúzta,
A nyakáról a fejét is levágta,
Éles késsel metélte ki a szívét,
Úgy küldte el másvilágra a lelkét.

Hatlövetű levorverem de fényes,
Ebből talán három golyó elég lesz.
Kettőt lőtt az Erzsike holttestébe,
Egyet meg a maga saját szívébe.

Két szerelmes egymásra volt borulva,
Egész világ odajárt csudájára.
Apák-anyák tanuljatok belőle,
Mi lett a nagy szerelemnek a vége.
Ne nézzétek azt a nagy gazdagságot,
Csak az igazi nagy hű boldogságot.

1990.

(Énekelte Szanyi F. Gyuláné Bátyi Zsuzsanna, sz. 1927.)

5.

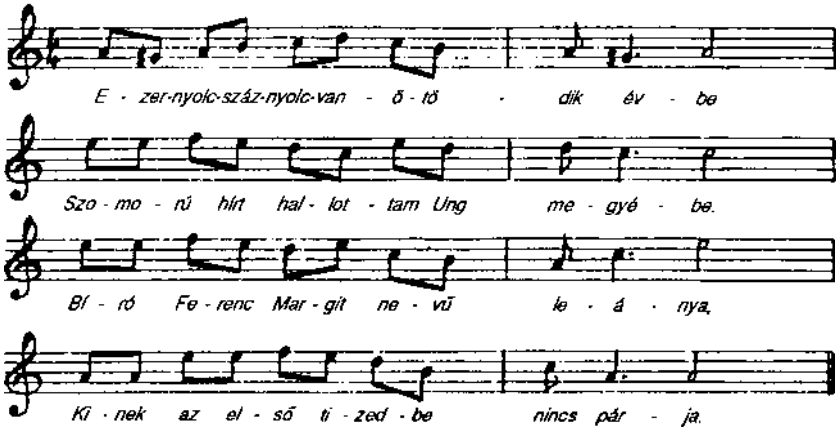

De Margitot sok legény csalogatta,
De Kis Imre legjobban biztatgatta:
Ne félj, Margit, szívem párja te leszel,
Jövő nyáron feleségül veszlek el.

De Imrének más jány volt az eszébe,
Cserép Zsuzsit az anyjától megkérte,
Páros csókot, forró csókot is adott,
Kis Imrének az asztalnál helyt adott.

Éjfél után egyet ütött az óra,
Bíró Margit megy a kerekes kútra.
Olyan szomorú hírt hallott a kúton,
Alig tudott hazamenni az úton.

Alig várta, hogy korsaját megtöltse,
Sietett a Kis Imre háza fele.
Oda se ért, már a kaput zörgette:
Álnok szívű, ha megcsaltál, kigyere!

Ki is ment Imre a kapu elébe.
Bíró Margit e szavakat kérdezte:

Igaz-e Imre, hogy megházasodtál,
A szívemre ily nagy bánatot hoztál?
Igaz, bizony, Bíró Margit, szeress mást,
Úgyis régen szeretjük már mi egymást.

Add ide hát, Imre, a jobb kezedet,
Hadd kívánja Istentől jó életet.
Három évig meg harminchat hónapig
Nyomjad, Imre, gyászos ágyad fenekit.

Kilenc orvos orvosságát használjad,
E világon ne legyen nyugodalmad.
Se föld, se ég be ne vegyen gyomrába,
Vessen ki a sírhalmod oldalára.

Éjfél után kettőt ütött az óra,
Bíró Margit elindult a gyászútra,
Ha köszöntek, még aztat se fogadta,
Hazament és magát felakasztotta.

1990.

(Énekelte Szanyi F. Gyuláné Bátyi Zsuzsanna, sz. 1927.)

6.

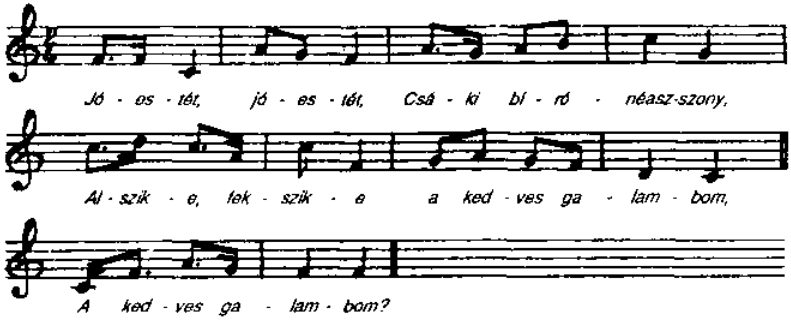

Alszik már, fekszik már paplanos ágyába,
Ugyan mit csinálna ily késő éjszaka,
Ily késő éjszaka?

Kőccse fel, kőccse fel, küldje el a bálba,
De azt is mondja meg, hogy két lingár várja,
Hogy két lingár várja.

Kelj fel, édes lányom, eredj el a bálba,
Karmazsin csizmádat húzd fel a lábadra,
Húzd fel a lábadra.

Huzzátok, cigányok, estétől reggelig,
Míg a Csáki biró lánya el nem aluszik,
El nem aluszik.

Eressz már, eressz már éngemet pihenni,
Karmazsin csizmámból a vért kiönteni,
A vért kiönteni.

Nem lehet, nem lehet neked most kimenni,
Két jó muzsikásnak nem lehet pihenni,
Nem lehet pihenni.

Verd meg, Isten, verd meg azt a jó anyát,
Aki kíső éjjel bálba küldi lányát,
Bálba küldi lányát.

Este elereszti, reggelig nem látja,
Reggel nyóc órakor halva viszik haza,
Halva viszik haza.

1992.

(Énekelte T. Molnár Jánosné Benedek Mária, sz. 1932.)

7.

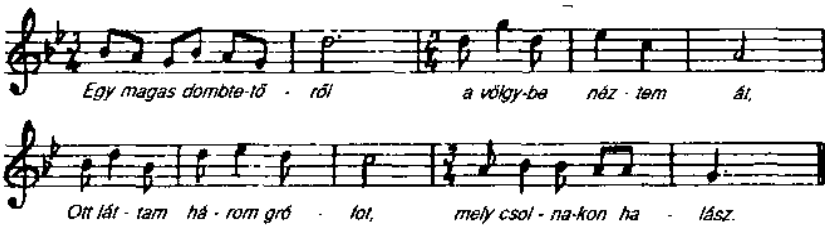

A legeslegifjabb gróf a csolnak szélén áll.
Kezében aranypohár, és felém nyújtaná.

Minek nekem e pohár, hisz úgysem ihatom,
Mert én szegény lány vagyok, te pedig gazdag gróf.

Ha te szegény lány vagy is, nincs pénzed, vagyonod,
Gondolj egy forró lángra, mely szívemben lobog.

Semmi lángról nem tudok, férjet nem ismerek,
Inkább zárdába futok, és fátyolt viselek.

Ha te zárdába futói, hol fátyol takar el.
Mindaddig kereslek én, míg szívem fel nem lel.

Megáll a zárda előtt, megrázza a redőt:
Hol van az új apáca, ki most ide bejött?

Ide be nem jött senki, és ki se mehetett!
Felgyújtom a szent helyet, ha ki nem ereszted!

Ekkor a lány kilépett talpig feketében,
Haja rövidre vágva, hisz kész apáca már.

Erre a gróf ujjáról lehúz egy karikát:
Fogadd tőlem, kisleány, mint szívem zálogát.

Ezt el nem fogadhatom, hisz úgyse hordhatom.
Zárdában kell meghalnom, ezt biztosan tudom.

Erre a gróf zsebéből kirántja pisztolyát,
Előbb meglőtte a lányt, aztán meg önmagát.

Gyertek el majd oda, az erdő szélére,
Gyertek el majd oda, a temetésünkre.

Most már én mondom neked, hogy a tied vagyok,
Mi vagyunk a világon a legszebb boldogok.

1990.

(Énekelte Szanyi F. Gyuláné Bátyi Zsuzsanna, sz. 1927.)

8.

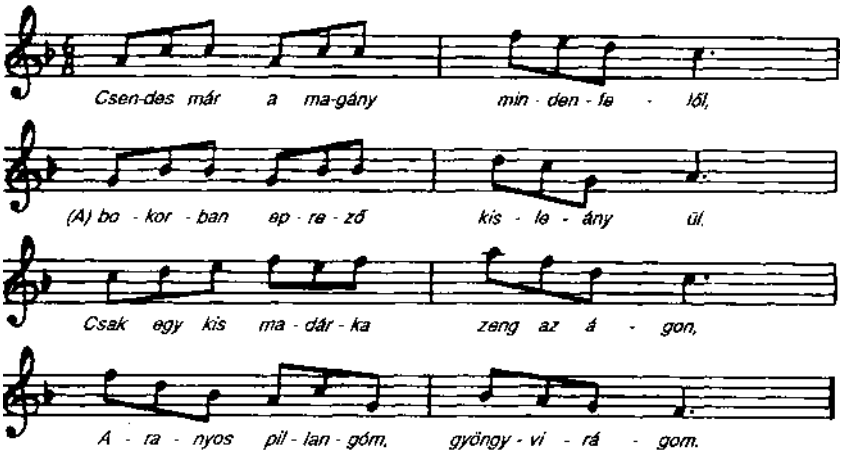

Ki megfogná nékem e kismadárkát,
Nekiadnám ezt a teli kiskosárkát,
Ki nékem megfogná mind a kettőt,
Igazán szívemből szeretném őt.

Te jó legény, mit fogadtál, megteszed-e?
Ezt a szőke kislány szívét szereted-e?
Várj, várj, te kisleány, itt a tanyám,
Megkérdem először, mit szól anyám.

Az anyám azt mondja, gyűlöljelek,
A szívem azt súgja, szeresselek.
Erre a kisleány előlreront,
Egy fának dühében ily átkot mond:

A rozsda egye le leveledet,
A féreg rágja ki gyökeredet!
Ó, ó, te álnok fa, mért rebegtél?
Aranyos pillangóm, hová lettél?

1990.

(Énekelte Szanyi F. Gyuláné Bátyi Zsuzsanna, sz. 1927.)

9.

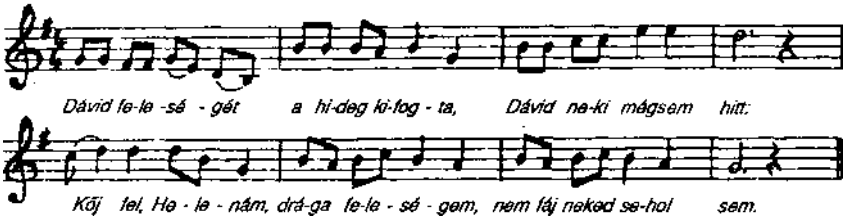

Dávid feleségét az orvoshoz vitték,
Dávid neki mégsem hitt:
Kőj fel, Helenám, drága feleségem,
Nem fáj neked sehol sem.

Dávid feleségét már kiterítették,
Dávid neki mégsem hitt:
Kőj fel, Helenám, drága feleségem,
Nem fáj neked sehol sem.

Dávid feleségét már kifele vitték,
Dávid neki mégsem hitt:
Kőj fel, Helenám, drága feleségem,
Nem fáj neked sehol sem.

Dávid feleségét már befelé hurták,
Dávid neki mégsem hitt:
Kőj fel, Helenám drága feleségem,
Nem fáj neked sehol sem.

Dávid feleségét már ottfele hagyták,
Dávid neki akkor hitt:
Nyugodj, Helenám, drága feleségem,
Nyugtasson meg az Isten.

1992.

(Énekelte T. Molnár Jánosné Benedek Mária, sz. 1932.)

Dalok

1.

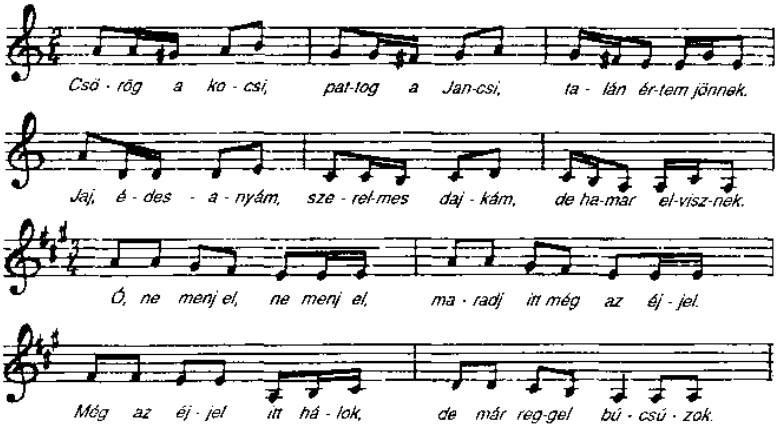

Le a kertbe, le, le, le, virít a fa levele,
Régi babám szerelme most jutott az eszembe.

Szőlőtőke, venyige, jaj deg édes a leve,
Jaj deg édes jaj de jó, jaj de kedvemre való.

Édes alma csutkája, sebes a babám szája,
Meg kell annak gyógyulni, ha meg akar csókolni.

1991.

(Énekelte T. Molnár János, sz. 1929.)

2.

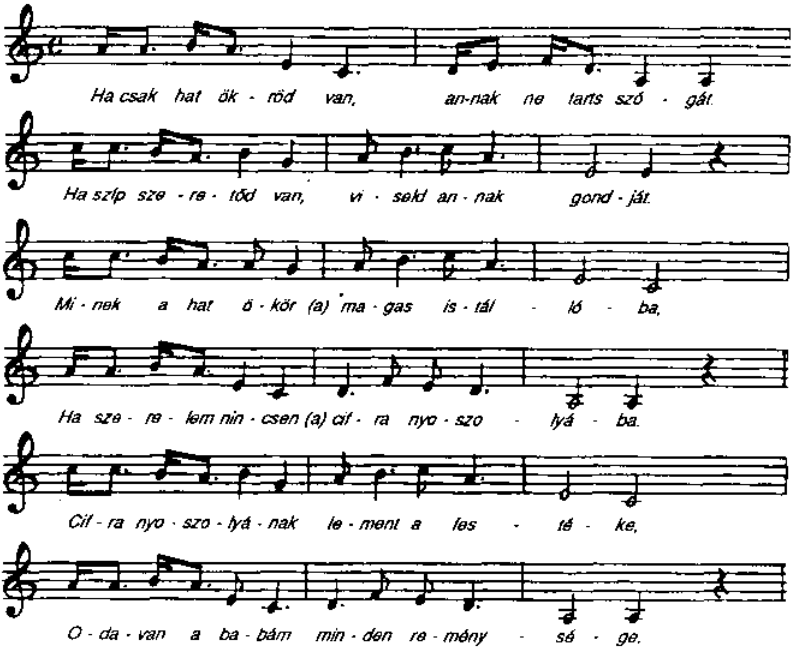

1991.

(Énekelte T. Molnár János, sz. 1929.)

3.

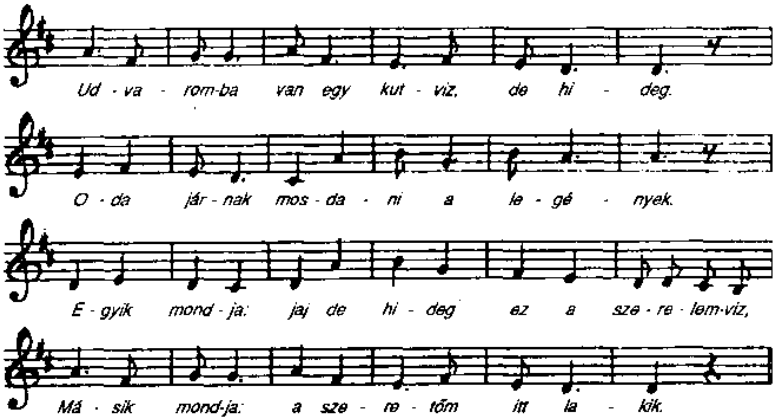

Ezen a fán de savanyú az alma.
Gyötör engem a szerelem hatalma.
Gyötöri a szívemet a bánat, a bubánat,
Mégse hagyik szeretni a babámat.

Jaj de magas az ungvári hegytető.
Egy se igaz a mostani szerető.
Bal újomra fordítom a karikagyűrűmet.
Nem cserélem másír a szeretőmet.

1990.

(Énekelte Ráti Lajosné Hidi Zsuzsanna, sz. 1922.)

4.

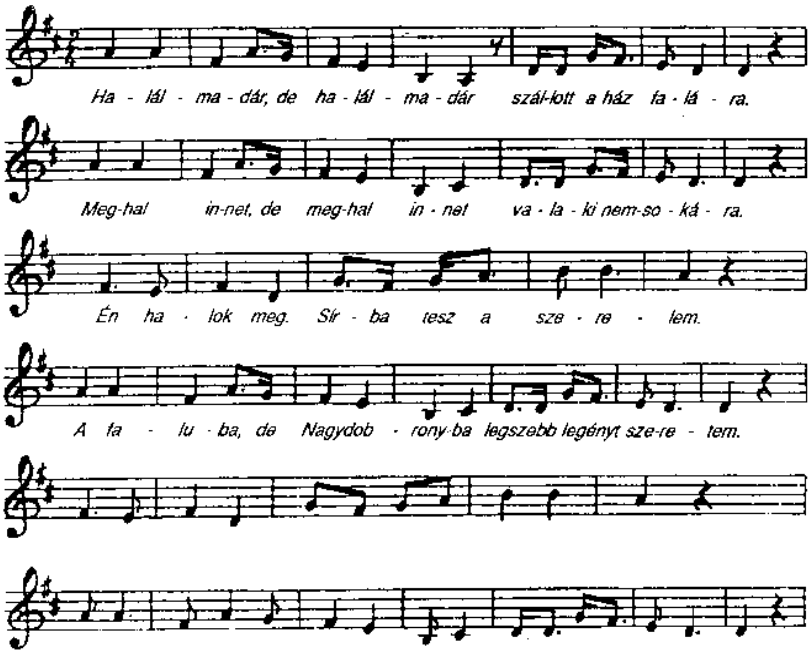

Kék ibolya, de kék ibolya búnak hajtja a fejét,
Mert a harmat, de mert a harmat nem locsolja a tövét.
Szállj le, harmat, a kék ibolya tövére.
Most akadtam, de most akadtam egy igaz szeretőre.
Most akadtam, egy igazra, egy jóra,
Kivel ülök, de azzal ülök a bánatos hajóra.

Kék ibolya, de kék ibolya, ha leszakítanálak,
Mit mondanál, de mit mondanál, babám, ha elhagynálak?
Mit mondanék? Nem mondanék semmit se.
A legénynek, de a legénynek nem parancsol senki se.
De a lánynak parancsol a jó édesanyja,
Este későn, de késő este nem engedi a bálba.

1990.

(Énekelte Ráti Lajosné Hidi Zsuzsanna, sz. 1922.)

5.

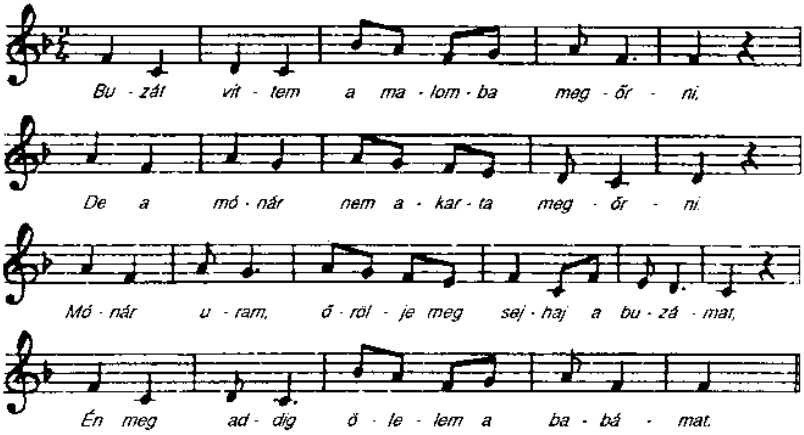

Gyenge a nád azért hajlik lefele.
Ha sírok is, elhallatszik messzire.
Elhallik az eltiltott szeretőm kapujába,
Fáj a szívem, majd meghasad utána.

Fáj a szívem, gyógyítani nem lehet.
Majd meggyógyít a koporsó engemet.
Majd meggyógyít a koporsó gyászos deszkája,
Mikor a föld hideg testem bezárja.

Gyenge vagy még, kisangyalom, a lóra.
Játszik a ló, te meg leesel róla.
Majd ha egyszer én kerülök sejhaj a nyeregbe,
Játszhat a ló a csillagos egekbe.

1991.

(Énekelte T. Molnár János, sz. 1929.)

6.

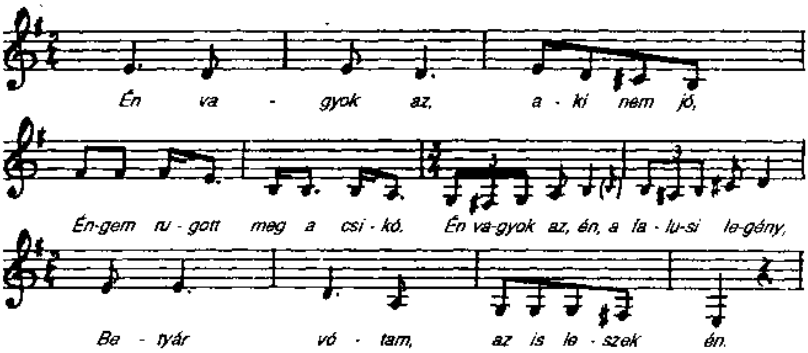

Nagydobronyba van sok kender,
Van is ott sok vászonpendely.
Gém a daru, gém, a falu közepén
Harminc pendelyt csináltatok én.

1991.

(Énekelte T. Molnár János, sz. 1929.)

7.

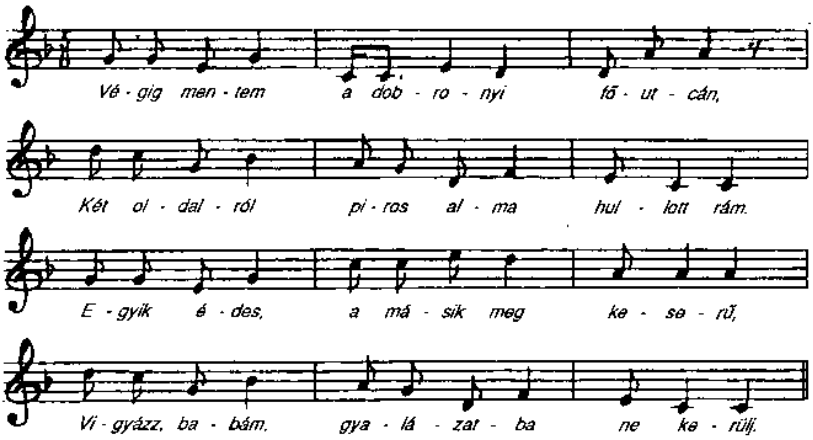

Végigmentem a dobronyi főutcán,
Benéztem a bíró uram ablakán.
Piros-fehér papiros a kezébe,
Szabadságom olvassa ki belőle.

Végigmentem a dobronyi főutcán,
Benéztem a kisangyalom ablakán.
Éppen akkor vetette meg az ágyat,
Háromágú rozmaringgal seperte ki a házat.

Végigmentem a dobronyi főutcán,
Szembe jött rám az én régi vótbabám.
Köszönt nekem, de én azt nem fogadtam,
Jaj, Istenem, de megszomorítottam.

1990

(Énekelte Szanyi F. Gyula, sz.1919)

8.

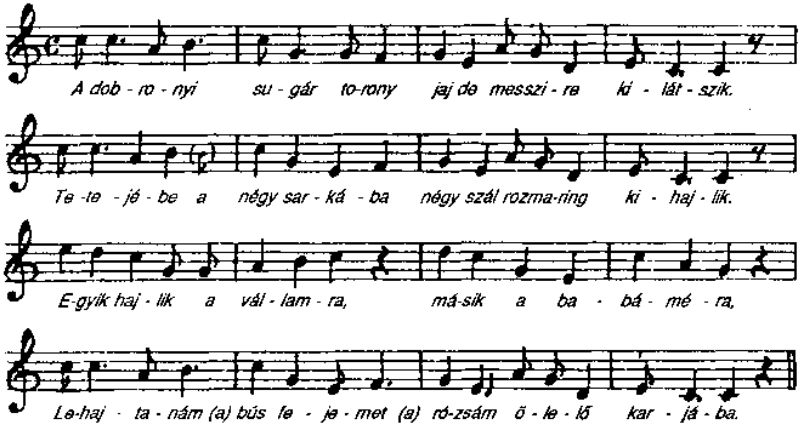

1990

(Énekelte Szanyi F. Gyula, sz. 1919.)

9.

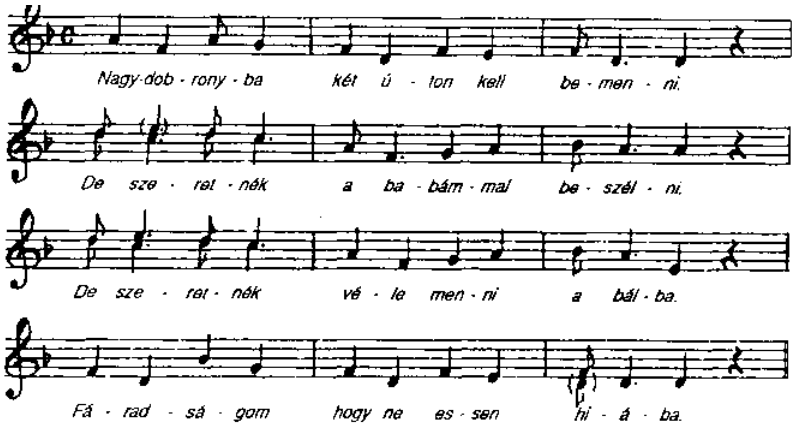

Nincsen pénzem, elkártyáztam az este,
Amit adott az a barna menyecske.
Jó az Isten, majd elhozza az estét,
Felkeresem azt a barna menyecskét.

1990.

(Énekelte Szanyi F. Gyula, sz. 1919.)

10.

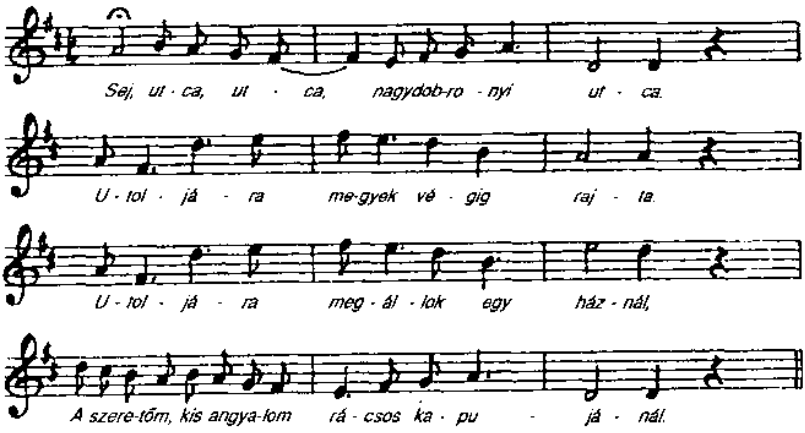

1990.

(Énekelte Szanyi F. Gyula, sz. 1919.)

11.

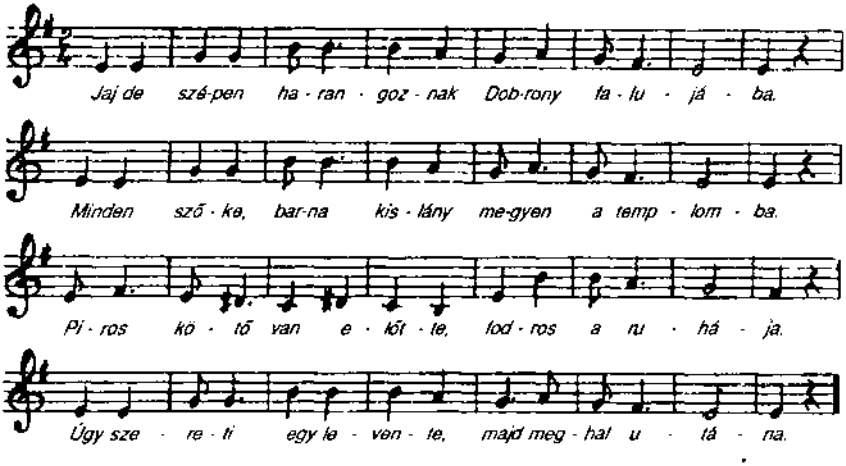

1990.

(Énekelte Szanyi F. Gyula, sz. 1919.)

12.

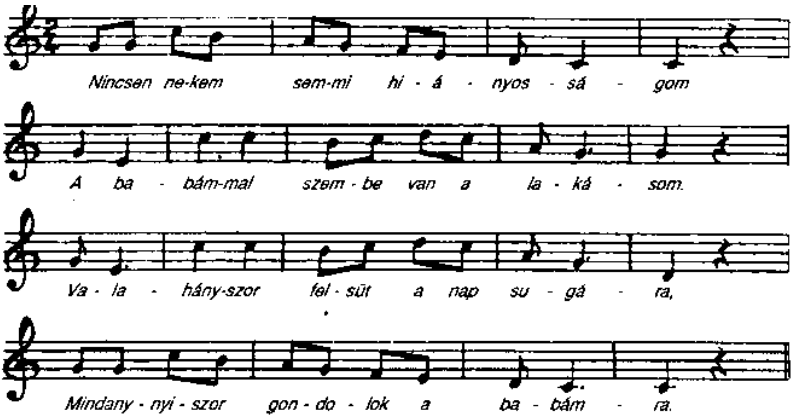

Nincsen nekem se asztalom, se székem.
Kinek van még szebb babája, mint nékem?
Kire süt rá fényesen a holdsugár?
Ki öleli este meg a babáját?

1990.

(Énekelte Szanyi F. Gyula, sz. 1919.)

13.

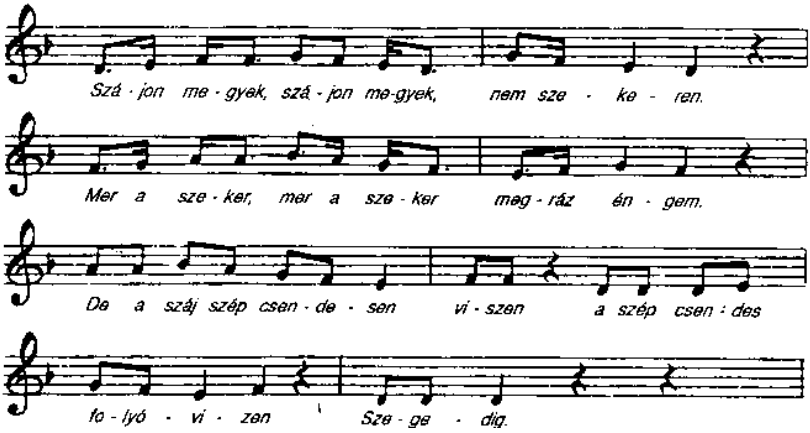

1991.

(Énekelte T. Molnár János, sz. 1929.)

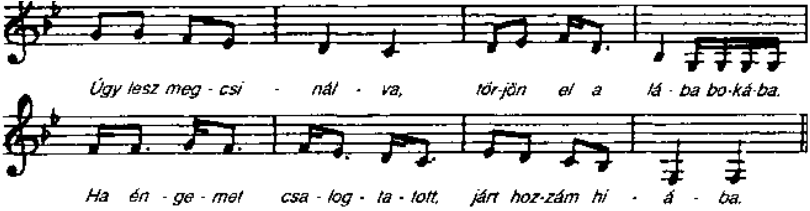

1991

(Énekelte T. Molnár János, sz. 1929.)

15.

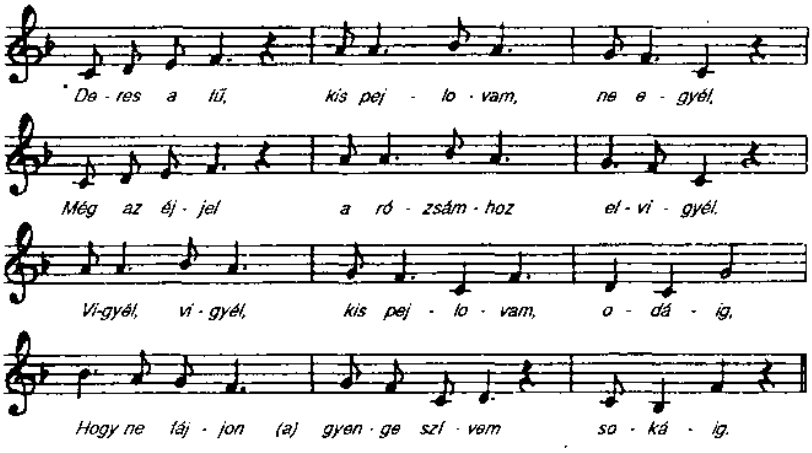

1991.

(Énekelte T. Molnár János, sz. 1929.)

16.

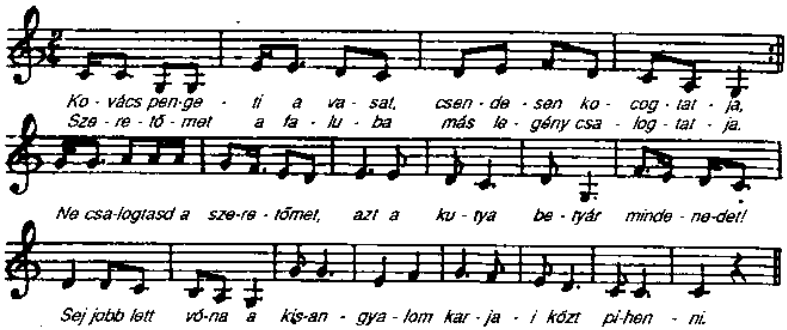

Még azt mondják, kisangyalom, hogy tán nem is szeretlek,
A sok irigyek szavára hogy tán el is felejtlek,
Ne hidd, babám, ez nem igaz,
Szivem a tiédért olyan igaz,
Sej mint a magas kék egekbe ragyognak a csillagok.

1991.

(Énekelte T. Molnár Jánosné Benedek Mária, sz. 1932.)

17.

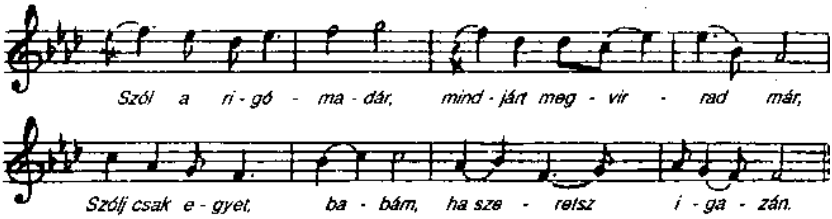

Ha nem szeretnélek, fel se keresnélek,
Azt a sáros utcát nem gázolnám érted.

Hajnaljon, hajnaljon, csak meg ne virradjon,
Hogy az én galambom reggelig itt maradjon.

Hajádé-hajáré, szárnyon járok már én,
Akit én szeretek, arra szállok már én.

1940.

Énekelte Nagy Józsefné Molnár Mária, sz. 1882.

(Dincsér Oszkár gyűjtése)

18.

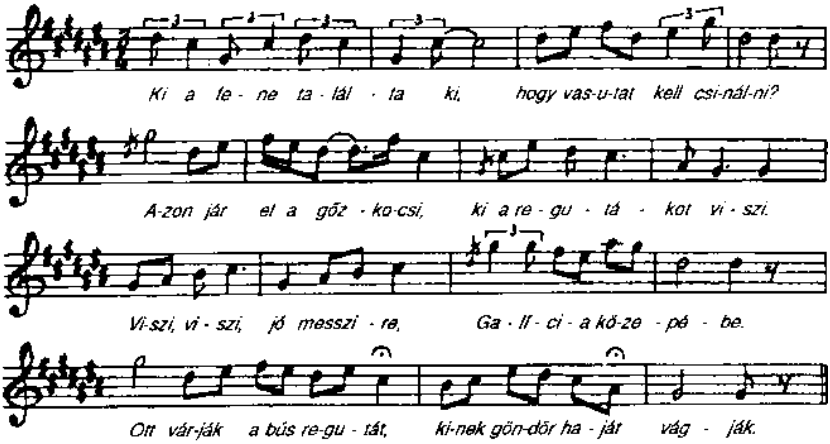

Az enyimet is levágják, babám kötőjébe rakják,
Nincsen annyi hajam szála, ahány könnyem csordul rája.

1940.

Énekelte Baksa Ferenc, sz. 1902.

(Dincsér Oszkár gyűjtése)

19.

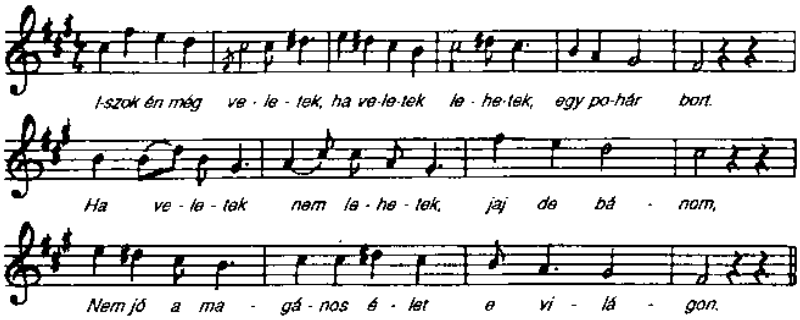

Ha ez mindig így volna,
Ingem-gatyám se volna
Eszemadta.
Eszemadta-teremtette
Kis barnája!
De sok csókot raktam reád,
De hiába.

1940.

Énekelte Nagy Józsefné Molnár Mária, sz. 1882.

(Dincsér Oszkár gyűjtése)

20.

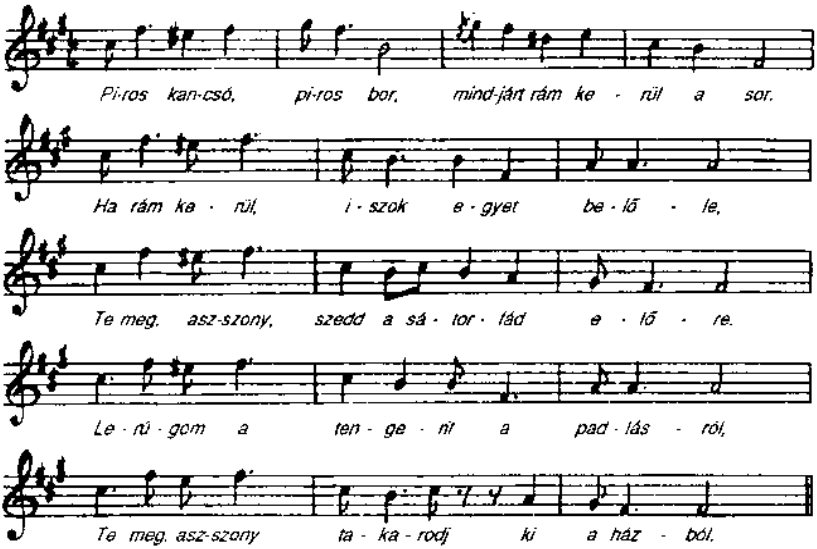

1940

Énekelte Nagy Józsefné Molnár Mária, sz. 1882.

(Dincsér Oszkár gyűjtése)

21.

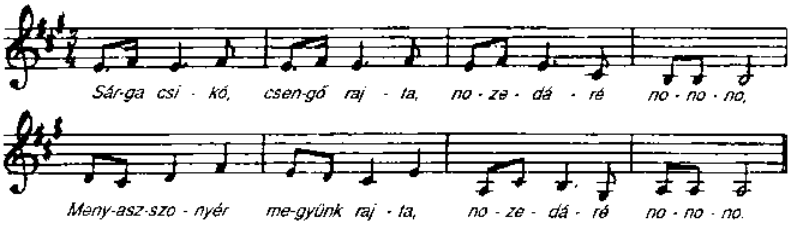

Majd felhajtunk egy udvarba, nozedáré nonono,
A Bátyi Boris udvarába, nozedáré nonono.

Majd benézünk az ablakon, nozedáré nonono,
Ki kártyázik az asztalon, nozedáré nonono.

Hidi Ferenc ül a széken, nozedáré nonono,
Bátyi Boris az ölében, nozedáré nonono.

Anyámasszony ül a pórnál, nozedáré nonono,
Főzi a sok tyuk jó levest, nozedáré nonono.

Meleg vót a kanál nyele, nozedáré nonono,
Megégett a Feri nyelve, nozedáré nonono.

Eridj Boris, a patikába, nozedáré nonono,
Rózsamézér a szájára, nozedáré nonono.

Bágyi Boris ládalába, nozedáré nonono,
Puliszkából van csinálva, nozedáré nonono.

Hidi Feri kiskutyája, nozedáré nonono,
Megette a láda lábát, nozedáré nonono.

1940.

Énekelte Baksa Ferenc, sz. 1902.

(Dincsér Oszkár gyűjtése)

22.

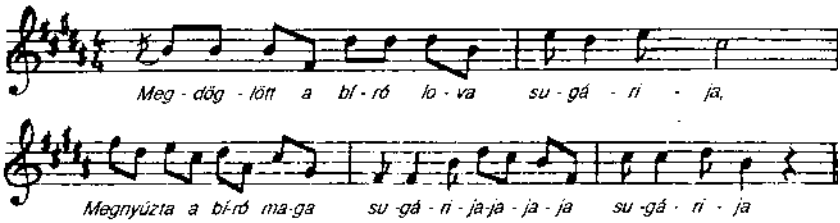

Jó lesz a bőri bundának, sugárija
Annak a híres bírónak, sugárijajajaja sugárija.

A böndője főkötőnek, sugárija,
A híres feleségének, sugárijajajaja sugárija.

A hurkája pántlikának, sugárija,
Annak a híres lányának, sugárijajajaja sugárija.

A négy lába kocsonyának, sugárija
Az egész kompániának, sugárijajajaja sugárija.

1940.

Énekelte Nagy Józsefné Molnár Mária, sz. 1882.

(Dincsér Oszkár gyűjtése)

23.

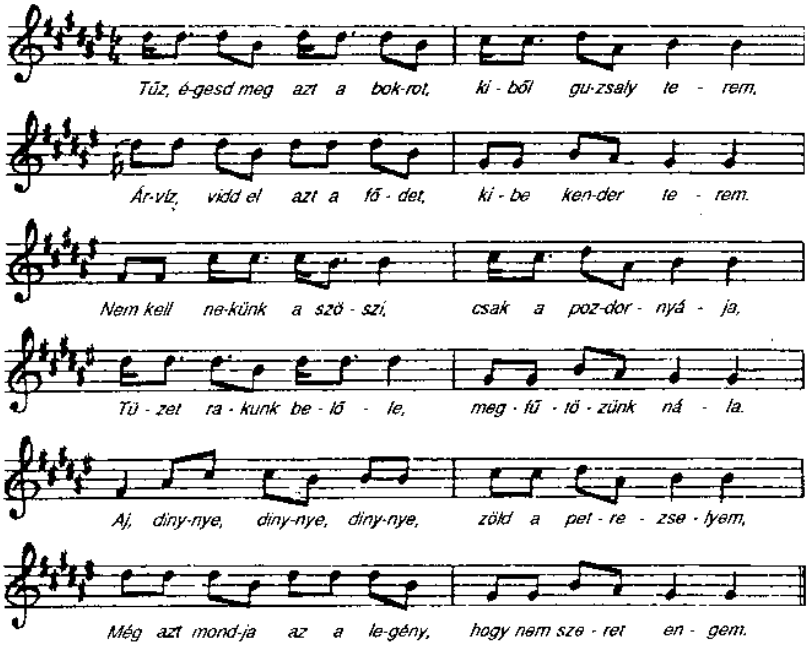

1940.

Énekelte Nagy Józsefné Molnár Mária, sz. 1882.

(Dincsér Oszkár gyűjtése)

24.

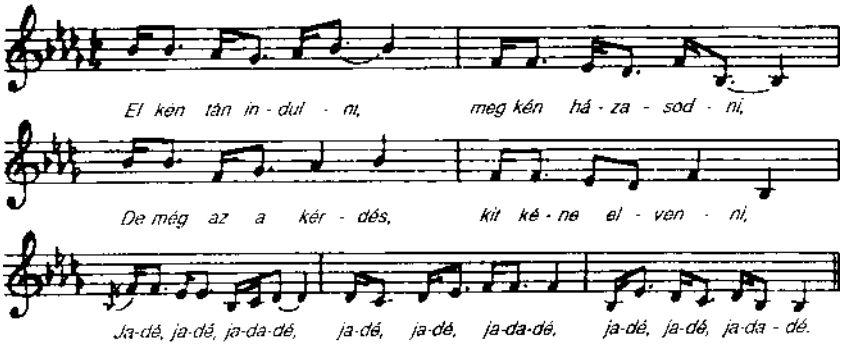

Ha szépet elveszek, mindenki szereti,
Ki a fene győzi mindig féltegetni,
Jadé-jadé-jadadé, jadé-jadé-jadadé, jadé-jadé-jadadé.

Ha csunyát elveszek, nem tudom szeretni,
Nem is tudom én azt igazán szeretni,
Jadé-jadé-jadadé, jadé-jadé-jadadé, jadé-jadé-jadadé.

Ha gazdagot veszek, nem tud szőni-fonni,
Ki a fene győzi pénzér ruhát venni,
Jadé-jadé-jadadé, jadé-jadé-jadadé, jadé-jadé-jadadé.

Ha pusztait veszek, az igen jó fajta,
Minden esztendőbe puja van alatta,
Jadé-jadé-jadadé, jadé-jadé-jadadé, jadé-jadé-jadadé.

Ha cigánylányt veszek, az igen fekete,
Nem győzöm szapannal, egye meg a fene,
Jadé-jadé-jadadé, jadé-jadé-jadadé, jadé-jadé-jadadé.

1940.

Énekelte Baksa Ferenc, sz. 1902.

(Dincsér Oszkár gyűjtése)

Siratóének

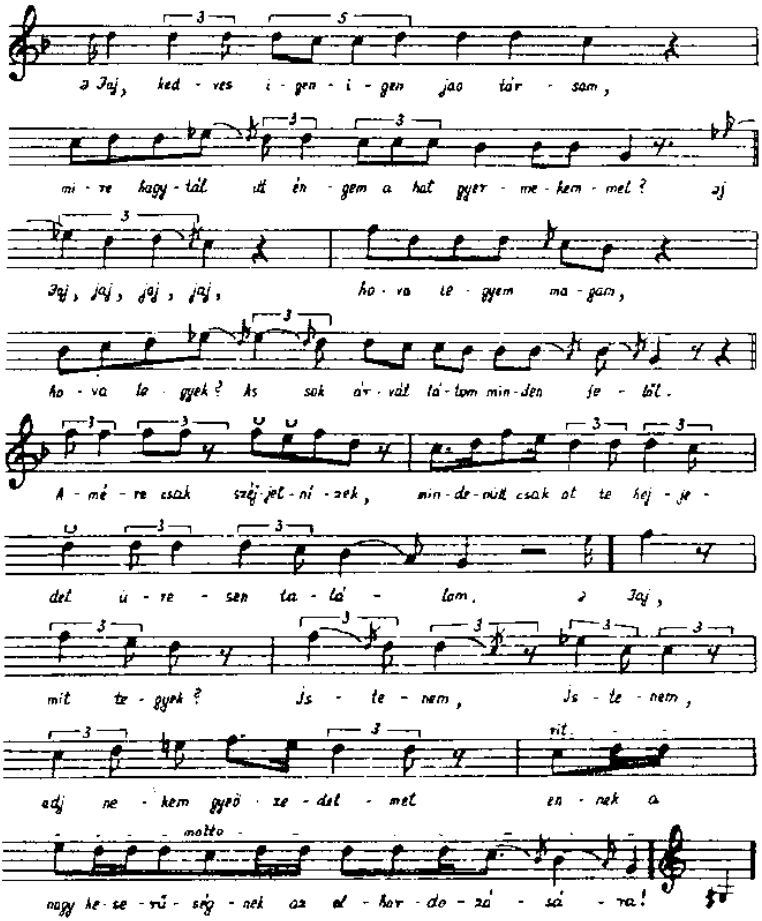

1940.

Énekelte Nagy Józsefné Molnár Mária sz. 1882.

(Dincsér Oszkár gyűjtése)